

статусу нових суб'єктів, «модернізація» норм міжнародного космічного права, прийняття державами національного космічного законодавства, гармонізація національних космічних законодавств як між собою, так і з міжнародним космічним правом [4].

Нові умови вимагають теоретичної розробки питань відповідальності в космічній діяльності, ефективних процедур врегулювання спорів, відшкодування шкоди. Надзвичайно важливим є правове врегулювання на рівні національного законодавства питань здійснення контролю за діяльністю національних суб'єктів з метою забезпечення дотримання вимог міжнародного космічного права.

Вирішення зазначених проблем має велике значення для космічних держав, у тому числі й України, яка посідає серед них одне з провідних місць, проводить активну правотворчу роботу щодо створення національного космічного законодавства [1, с. 3].

Література

1. Андрушко І. П. Космічне право: поняття та зміст: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / І. П. Андрушко. – К., 2006. – 21 с.

2. Беглий О. В. Правове регулювання світового ринку космічних послуг і технологій: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / О. В. Беглий. – К., 2002. – 12 с.

3. Беглий О. В. Правове забезпечення діяльності авіакосмічної галузі України: стан і перспективи удосконалення / О. В. Беглий, З. І. Боярська, Є. К. Єряшов // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне, космічне, екологічне та транспортне право»: зб. наук. пр. – К.: НАУ, 2012. – № 3 (24). – С. 16-20.

4. Актуальні проблеми міжнародного та національного космічного права: Постанова Президії Національної академії наук України від 27 червня 2007 р. № 189 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uazakon.com/documents/date_b2/pg_gxcfxi.htm

УДК 341.43:656.7.072(043.2)

Таран Д. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДЕПОРТОВАНИХ ОСІБ

Так як Україна позиціонує себе як авіаційна держава, галузь цивільної авіації якої постійно розвивається, роль авіаційного транспорту зростає. Разом з тим проблема перевезення депортованих осіб має вирішення у

перевезенні їх авіаційним транспортом, адже це є одним з найбезпечніших та найшвидших засобів.

Посилаючись на вимоги авіаперевізника або державних органів, пасажир зобов'язаний повернутися в аеропорт відправлення, якщо країна призначення відмовляється приймати такого пасажира. Розтлумачимо поняття «депортовані особи».

Депортовані особи – це особи, які були допущені на територію певної країни, але потім порушили національний контроль або в'їхали до країни незаконно і були змушені наказом уповноважених органів покинути країну.

Авіакомпанія не несе відповідальності, якщо державні органи країни прямування відмовляють пасажиру у в'їзді. Пасажир оплачує відповідний тариф за свій переліт у зворотному напрямку. Оплатити такий переліт можна будь-якими засобами, які раніше вносилися пасажиром авіакомпанії. Суми, сплачені пасажиром за здійснене перевезення до пункту, де йому відмовили у в'їзді, або його депортації, поверненню не підлягають [1].

Органи державної влади оплачують авіаперевезення цивільних або кримінальних депортованих осіб, якщо було прийнято рішення про депортацію. Якщо здійснюється примусова перевезення особливо небезпечних пасажирів, співробітники авіакомпанії повинні бути попереджені заздалегідь. Необхідно робити відповідні записи, якщо перевозяться кримінальні пасажирів [2].

При відсутності необхідних документів для перевезення депортованих осіб або ж в авіакомпанії вважають, що депортованого можуть піддати небезпеці безпеку життя і здоров'я інших пасажирів або завдати шкоду безпеці польоту, авіакомпанія залишає за собою право відмовити у перевезенні [2].

Доставка та посадка на борт повітряного судна депортованих, недопущених в країну пасажирів та кримінальних осіб здійснюються до загальної посадки пасажирів. Висадка таких пасажирів з повітряного судна здійснюється в останню чергу, після висадки усіх інших пасажирів рейсу. Потенційно небезпечні пасажирів не приймаються до перевезення на рейси, якими перевозяться групи дітей та «VIP» особи.

Підвищений клас обслуговування не надають депортованим пасажирам. Депортованим особам не надаються алкогольні напої та металеві столові прилади. Депортованих розміщують у хвостовій частині літака, також їх відділяють одним / кількома рядами вільних пасажирських крісел.

Не більше 10 депортованих цивільних осіб можна перевозити на одному рейсі. Депортовані родини розділяти при перевезенні заборонено. Якщо перевозять, велику депортованого сім'ю допускається перевищити ліміт по максимальній кількості цивільних депортованих осіб на одному

рейсі [1].

Представниками Уповноваженої особи є представники правоохоронних органів, співробітники органу, що виконує поліцейські функції або співробітниками структур безпеки, які несуть відповідальність за забезпечення безпеки на борту повітряного судна під час перевезення вищевказаної категорії пасажирів.

Якщо депортуються кримінальні особи, що не представляють особливої загрози, їх перевозять не більше трьох осіб з одним або більше конвоїрами на одному авіарейсі. Небезпечних кримінальних осіб перевозять по одному в супроводі з не менше двох конвоїрів.

Виходячи із вище наведеного, авіакомпанія має право відмовити у перевезенні цивільних або кримінальних депортованих осіб, якщо відсутні необхідні для перевезення документи, або є підстави вважати, що депортовані особи можуть становити загрозу безпеці життя та здоров'я інших пасажирів, або заподіяти шкоду безпеці польоту.

Отже, перевезення депортованих осіб здійснюється виключно за Законом України «Про затвердження правил повітряних перевезень і багажу». Контроль за дотриманням цих правил покладається на орган державного регулювання у сфері цивільної авіації. Контроль повинен забезпечувати можливість відповідним перевізникам, агентом з продажу, агентам з обслуговування довести, що вони та їх дії відповідають установленим вимогам. Ці суб'єкти повинні бути готові надати змогу відповідному державному органу проводити перевірку під час здійснення операцій з перевезення та обслуговування пасажирів і багажу з метою демонстрації, що такі операції відповідають установленим вимогам.

Література

1. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Мінінфраструктури від 30.11.2012 № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0669-10>.

2. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>.